

СИСТЕМА ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УЧНІВ ЗНВК №19

Компетентнісна освіта орієнтована на практичні результати, досвід особистої діяльності, вироблення ставлень, що зумовлює принципові зміни в організації навчання, яке стає спрямованим на розвиток конкретних цінностей і життєво необхідних знань і умінь учнів.

В основі формування ключових компетентностей — досвід учнів як здобувачів освіти потреби учнів, що мотивують до навчання знання та вміння учнів, набуті в освітньому середовищі (у школі, в родині) та соціальних ситуаціях. Уміння, спільні для всіх ключових компетентностей: читати з розумінням, висловлювати власну думку усно й письмово, критично та системно мислити, творити, проявляти ініціативу, логічно обґрунтовувати позицію, конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими.

Оцінювання рівня сформованості компетентностей ґрунтується на позитивному принципі, що передусім передбачає врахування рівня досягнень учня.

Метою навчання учня протягом 11 років є сформовані компетентності, що забезпечує йому успішне доросле життя, адаптацію до соціальних, економічних, екологічних змін, конкурентоспроможність на ринку праці. Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності.

До ключових компетентностей належать:

- вільне володіння державною мовою, що передбачає вміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях. **Шляхи формування:** під

час уроків з відповідних дисциплін, під час проведення виховних заходів(концертів, квестів, тематичних виховних годин), через участь у мультимедійному проєкті «Шкільна преса»;

- здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування. **Шляхи формування:** участь у історичних дослідженнях, робота у музеї школи, тощо;
- математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини. **Шляхи формування:** під час уроків математики, через участь у предметному тижні, через участь у роботі консалтингових класних груп з навчальних предметів;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження. **Шляхи формування:** на уроках навчальних предметів природничого циклу;
- інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, проводити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади. **Шляхи формування:** через участь у мультимедійному проєкті «Шкільна преса», проведення дня дублера в рамках тижня шкільного самоврядування, участь в предметних олімпіадах, конкурсах, написанні творчих робіт;

- екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства. **Шляхи формування:** участь в щорічному екологічному марафоні «Планета Земля- територія Мрії», проведення екологічних квестів, вікторин, реалізація екологічних проектів «Викидай відповідально», акцій: «Макулатуринг», «Нагодуй птахів», «Відходам немає ходу», «Чистий світ навколо нас», виставки дитячого творчості «Друга життя пластика», «Екологічна ялинка»; участь у міському проекті «Екологічний вектор».
- інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях. **Шляхи формування:** під час уроків інформатики, через участь у мультимедійному проекті «Шкільна преса»;
- навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі. **Шляхи формування:** участь в роботі класних консалтингових груп з різних предметів, предметних тижнях, предметних гуртках, конкурсах, олімпіадах, змаганнях тощо;
- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя. **Шляхи формування:** участь в проектах

шкільного самоврядування(щорічний Тиждень толерантності «Я+Ти= МИ», квести патріотичного напрямку «Моя соборна Україна», «Наша мова калинова», історично-спортивна гра « Козачата», квест «Один день із життя солдата», зустрічі з військовослужбовцями, учасниками ООС, екскурсії до військових частин, співпраця з ветеранськими організаціями Шевченківського району, участь в міському проекті «Ми -це місто», реалізація проектів у рамках Всеукраїнської акції «16 днів проти насилля», щорічна інтерактивна гра з учнями 9-х класів «Маршрут безпеки», організація та проведення благодійних ярмарок, концертів до Дня міста для мешканців мікрорайону, співпраця з Всеукраїнським благодійним фондом «Серце до серця», залучення учнів до роботи шкільного медіа холдингу «Вісник Мрії-новий формат», шефська допомога молодшим школярам та вихованцям дошкільного підрозділу; участь у Всеукраїнському проекті «Health school»).

- культурна компетентність. **Шляхи формування:** залучення до різних видів мистецької творчості (організація творчих персональних виставок здібних дітей, участь в творчих конкурсах «Писанковий рай», «Космічні фантазії», «Знай та люби свій край», участь у районному конкурсі « Colden sound»); залучення учнів до занять у шкільних та позашкільних гуртках шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості, залучення учнів до створення тематичного оформлення школи до традиційних свят.
- підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень. **Шляхи формування:** участь в проекті шкільного самоврядування «Школа лідера», організація та проведення тематичних флешмобів та квестів: «Повертайся живим!», «Здрастуй школа», « Моя соборна Україна», « Молодь проти насилля», шкільних конкурсів малюнку на асфальті «Я люблю Запоріжжя».

Розроблена система є наскрізною для учнів початкової, базової і старшої школи.

Особливістю процесу формування компетентностей учнів **початкової школи** є:

- ознайомлення із зазначеними видами діяльності через проведення бесід, лекцій, тематичних зустрічей з старшокласниками у тому числі;
- ознайомлення з діяльністю, пов'язаною з формуванням відповідних компетентностей під час уроків, через наочну агітацію за допомогою стендів, виставок тощо;
- залучення до зазначених видів діяльності з урахуванням вікових можливостей учнів.

Особливістю процесу формування компетентностей учнів **базової школи** є:

- активізація діяльності під час уроків;
- поширення інформації про проектну, виховну, творчу діяльність шляхом лекцій, оголошень, шкільної стендової наочності;
- залучення максимальної кількості учнів до проектної діяльності, наукових досліджень тощо відповідно до запитів та здібностей учнів.

Особливістю процесу формування компетентностей учнів **старшої школи** є:

- активізація діяльності під час уроків;
- формування опорних динамічних груп учнів за інтересами для реалізації навчальних і виховних проектів;
- активізація громадянської позиції учнів через систему шкільного самоврядування.